

Kirkkonummen kunnan lausunto metropolialueen esiselvityksestä (kv)

336/00.01.01/2012

Kunnanhallitus § 258

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö:

”Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa koko maan laajuisen kuntauudistuksen, jonka tavoitteena on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne. Hallitusohjelman mukaan kunta- ja palvelurakennerekaisujen merkitys korostuu metropolialueella. Hallitusohjelman mukaan tarve metropolialuetta koskevalle erilliselle laille selvitetään.

Hallitus linjasi 5.6.2012 iltakoulussa kuntauudistuksen jatkovalmistelua metropolialueen osalta siten, että alueella tarvitaan sekä kuntarakenteen muutoksia että jonkin tyyppistä metropolihallintoa. Hallitus päätti selvittää erilaiset vaihtoehdot metropoliratkaisuksi alueen yhteisen suunnittelun ja ohjauksen tueksi erityisesti maankäytön, asumisen ja liikenteen kysymyksissä, sekä kilpailukyvyyn vahvistamiseksi ja segregaaion ehkäisemiseksi. Hallitus päätti käynnistää työn esiselvityksellä, jossa kartoitetaan tulevat kuntajakoselvitysalueet ja erilaiset vaihtoehdot metropoliratkaisuksi.

Valtiovarainministeriö nimesi 21.8.2012 esiselvityksen toteuttamiseksi kuusi selvityshenkilöä, joiden toimeksianto päättyi 28.2.2013. Esiselvitystyötä ohjasi heinäkuussa 2012 asetettu johtoryhmä, jonka toimikausi päättyi 28.2.2013. Metropolipolitiikan neuvottelukunta on ollut mukana esiselvityksen valmistelussa toimien sen seurannasta vastaavana toimielimenä.

Esiselvityksen tavoitteena oli kartoittaa osana kuntauudistusta ja yhteistyössä alueen kuntien kanssa alueen kuntajakoselvitysalueet sekä vaihtoehdot mallit metropolihallinnoksi ja tämän osalta yhteisesti hoidettavat tehtävät, vaihtoehdot päätöksenteon organisoimiseksi sekä tehtävien rahoitusvaihtoehdot.

Selvityshenkilöiden väliraportti julkistettiin 11.1.2013. Tämän jälkeen järjestettiin kuulemiskierros alueen kunnille. Selvityshenkilöt esittivät lopulliset ehdotuksensa alueen hallinnon rakenteiden kehittämistä 5.3.2013 julkaistussa loppuraportissa.

Metropolialueen esiselvityksen loppuraportissa selvityshenkilöt esittävät toimeksiantonsa mukaisesti vaihtoehdot alueen tuleviksi kuntajakoselvitysalueiksi sekä näihin kytkeytyvät vaihtoehdot metropolihallinnon malleiksi. Lisäksi selvityshenkilöt ovat suositelleet yhtä mallia. Raportissa on myös arvioitu erityisesti päävaihtoehtojen 1 ja 2 toteutuksen vaikutuksia eri näkökulmista.

Selvityshenkilöt ehdottavat kolmea seuraavaa vaihtoehtoista mallia, joista kaksi ensimmäistä ovat päävaihtoehtoja.

1. Suurkunnat ja sopimusyhteistyö
2. Vahvat peruskunnat ja vaaleilla valittu metropolihallinto

3. Vahva vaaleilla valittu metropolihallinto ja vaihtoehtoiset kuntarakenteet

Selvityshenkilöt suosittelevat toteutettavaksi mallia *Vahvat peruskunnat ja vaaleilla valittu metropolihallinto*.

Vaihtoehdot on tehty ottaen huomioon metropolialueen kehityksen ennusteet vuoteen 2030. Vaihtoehtojen perusteluina ovat mm. seudun kansainvälisen kilpailukyvyn vahvistaminen, yhdyskuntarakenteen eheyttämistarve, arjen sujuvuuden turvaaminen (työssäkäynti, asiointi ja liikkuminen), asuntomarkkinoiden ja asumisen toimivuus, maahanmuuton hallinta ja työvoiman varmistaminen sekä segregaaation ja alueen eriytymisen estäminen.

Selvityshenkilöiden tuli ehdotuksia tehdessään ottaa huomioon hallitusohjelman linjaukset, hallituksen asettamat yleiset reunaehdot sekä linjaukset kuntauudistuksesta. Ehdotusten tuli olla perusteltuja alueen kokonaisedun näkökulmasta. Selvitystyö on koskenut alueen vapaaehtoisen yhteistyön piiriin yleisemmin luettavia 14 kuntaa. Selvityshenkilöillä oli mahdollisuus tehdä myös ehdotuksia, jotka koskevat 14 kunnan ulkopuolisiakin kuntia.

Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa metropolialueen esiselvityksen loppuraportista sekä lausumaan erityisesti seuraavista kysymyksistä niin metropolialueen kokonaisedun kuin lausuntoa antavan tahon näkökulmasta:

1. Selvityshenkilöiden esittämät vaihtoehtoiset mallit kuntajakoselvitysalueiksi ja näihin kytkeytyvät metropolihallinnon mallit 1-3 vaikutuksineen

Lausunnonantajia pyydetään arvioimaan

- mikä tai mitkä vaihtoehtoisista malleista vastaavat metropolialueen erityisiin haasteisiin parhaiten aina 2030-luvulle saakka
- mikä tai mitkä vaihtoehtoisista malleista olisivat tarkoituksenmukaisia toteuttaa metropolialueen kokonaisedun näkökulmasta

Lausunnon antajia, erityisesti kuntia, pyydetään arvioimaan

- vaihtoehtoisissa malleissa (1-3) esitetyt ehdotukset kuntajakoselvitysalueiksi, jotka lausuntoa antavaa kuntaa koskevat
- vaihtoehtoisissa malleissa (1-3) esitetyt metropolihallinnon mallit sekä näiden osalta erityisesti 1) eri malleissa esitetyt metropolihallinnon tehtävät, 2) eri malleissa esitetyt päätöksenteon järjestämisen vaihtoehdot sekä 3) eri malleissa esitetyt rahoitusvaihtoehdot
- lausunnoissa toivotaan tarkasteltavan esitettyjen eri kuntajakoselvitysalueiden sekä eri metropolihallintomallien mahdollisuuksia ja riskejä, etuja ja haittoja sekä vaikutuksia
- esitetyt ehdotukset osakuntaliitoksiksi. Tätä arvioita pyydetään erityisesti kunnilta niiden osaliitosesitysten osalta, jotka kuntaa koskevat.

2. Selvityshenkilöiden ehdotuksiin liittyvät aluerajaukset

Lausunnonantajia pyydetään arvioimaan vaihtoehtoisia malleja (1-3) metropolialuetta koskevan aluerajauksen ja sen tarkoituksenmukaisuuden osalta.

3. Selvityshenkilöiden esittämien vaihtoehtoisten mallien toteutus ja jatkovalmistelu

Erityisesti kuntia pyydetään lausumaan

- minkä vaihtoehtoisen mallin (1-3) jatkovalmisteluun ja toimeenpanoon kunta olisi valmis osallistumaan.

Mikäli lausuntoa antava kunta ei näe mahdolliseksi jatkovalmistelua esitettyjen mallien (1-3) osalta, kuntaa pyydetään

- perustelemaan näkemyksensä sekä
- esittämään, minkä kuntien kanssa kunta voisi toteuttaa kuntajakoselvityksen
- esittämään näkemys ja perustelut sellaisesta metropolihallinnon mallista, jonka jatkovalmisteluun ja toimeenpanoon kunta olisi valmis osallistumaan

Lisäksi lausunnonantajia, erityisesti kuntia, pyydetään lausumaan

- olisiko kunta valmis selvittämään yhdessä muiden kuntien kanssa omalla kustannuksellaan liitoksen toteuttamista vai olisiko kunta valmis osallistumaan ministeriön käynnistämään ja kustantamaan erityiseen kuntajakoselvitykseen
- missä aikataulussa kuntajakoselvitys voitaisiin toteuttaa ja mistä ajankohdasta lukien kuntarakennemuutokset voisivat astua voimaan
- missä aikataulussa metropolihallintoa koskeva jatkovalmistelu tulisi tehdä ja mistä ajankohdasta lukien mahdollinen metropolihallinto voisi aloittaa toimintansa.

4. Lausunnonantajan esille ottamat muut kysymykset ja asiat

Muut kysymykset ja asiat

Lausuntoa antavia tahoja pyydetään kiinnittämään huomiota siihen, että ehdotuksia ja malleja vaikutuksineen tulee arvioida oman kunnan/organisaation näkökulman ohella metropolialueen kokonaisuuden näkökulmasta käsin.

Kunnat voivat toimittaa oman lausuntonsa ohella myös haluamiensa kuntien kanssa yhteisen lausunnon.

Lausunnot pyydetään toimittamaan **viimeistään 22.5.2013** klo 16 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi.”

Kirkkonummen kunnan lausunnon toimittamisesta valtiovarainministeriölle on sovittu siten, että kunnanhallituksen ehdotus toimitetaan annetun määräajan puitteissa ja että lausuntoa täydennetään valtuuston tekemän päätöksen mukaisesti 28.5.2013 klo 16 mennessä.

Valmistelija: kunnanjohtaja Tarmo Aarnio, puh. 040-821 8528,
etunimi.sukunimi(at)kirkkonummi.fi

Ehdotus

Kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- 1
ottaa asian käsiteltäväksi
- 2
ottaa asian 27.5.2013 pidettävän valtuuston kokouksen esityslistalle
- 3
tehdä ehdotuksensa valtuustolle 20.5.2013 pidettävässä kokouksessa
- 4
tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Päätös

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus päätti ehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhakuohje

Ei muutoksenhakua, järjestäytymisasiä

Otteen oikeaksi todistaa:
Kirkkonummella, 14.5.2013

ULLA GAHMBERG
pöytäkirjanpitäjä